

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

875

Vragen van het lid **Michon-Derkzen** (VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Verbazing over «nep-beveiligers» tijdens pro-Palestina demonstratie»* (ingezonden 16 oktober 2024).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 18 december 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 490.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Verbazing over «nep-beveiligers» tijdens pro-Palestina demonstratie»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het fenomeen van een particuliere «ordedienst» zoals de Protest Alliance Watch (PAW)?

Antwoord 2

Voor een ordentelijk verloop kan het wenselijk zijn dat de organisatoren van een demonstratie vooraf contact hebben met de gemeente om door te spreken wat de bedoeling is, zodat de gemeente en politie zich daarop kunnen voorbereiden. In dat overleg kunnen ook afspraken worden gemaakt en contactpersonen worden uitgewisseld.

De burgemeester van Leiden heeft in de gemeenteraad laten weten dat de aanwezigheid van personen die binnen de groep enigszins de orde bewaren geen probleem is, mits zij anderen niet belemmeren.² Een dergelijke groep is dan ook niet ongebruikelijk. Het is aan het lokaal gezag om te beoordelen of een demonstratie plaats kan vinden en hoe deze plaats kan vinden.

Vraag 3, 6 en 11

Is deze ordedienst te bestempelen als een weerkorps? Is gehandeld in strijd met de Wet op de weerkorpsen?

¹ Telegraaf, 10 oktober 2024, Verbazing over «nep-beveiligers» tijdens pro-Palestina demonstratie (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/72924359/verbazing-over-nep-beveiligers-tijdens-pro-palestina-demonstratie>).

² Gemeenteraad van de gemeente Leiden van 10 oktober 2024.

Bent u bereid om nader onderzoek te doen naar PAW en de resultaten van dat onderzoek met de Kamer te delen?
Wat is de (strafrechtelijke) consequentie voor deelname aan of het lidmaatschap van PAW?

Antwoord 3, 6 en 11

Het oordeel of bepaald handelen valt onder een strafrechtelijk delict en het oordeel of bepaald handelen nader onderzocht dient te worden is voorbehouden aan het Openbaar Ministerie en uiteindelijk aan de rechter. Datzelfde geldt voor de vraag of PAW in strijd heeft gehandeld met het in de Wet op de weerkorpsen neergelegde verbod. Ik treed niet in deze beoordeling.

Vraag 4 en 14

Welke rechtsvorm heeft PAW? Wie heeft de leiding over PAW?
Kunt u bevestigen dat PAW of een aan PAW gelieerde organisatie geen ANBI-status heeft?

Antwoord 4 en 14

In het ANBI-register op de website van de Belastingdienst en bij de Kamer van Koophandel zijn geen instellingen vermeld met de naam Protest Alliance Watch (hierna: PAW). PAW betreft een initiatief van Stichting Muslim Rights Watch Nederland.³ MRWN wordt wel vermeld in het ANBI-register op de website van de Belastingdienst, evenals de begindatum van de ANBI-status van deze stichting.

Vraag 5

Is bij u bekend in welke landen een vorm van een PAW actief is? Is de werkwijze daar vergelijkbaar?

Antwoord 5

Nee, dat is mij niet bekend.

Vraag 7 en 10

Is bij u bekend of de PAW op 7 oktober jongstleden op ieder station waar gedemonstreerd werd aanwezig was? Klopt het dat zij in ieder geval op Leiden Centraal waren? Kunt u aangeven waarom de politie hen niet weggestuurd heeft?
Deelt u de mening dat het (oogluikend) toestaan van een dergelijke «ordedienst» bijdraagt aan het verspreiden van onverdraagzaam en anti-integratief gedachtegoed en een directe bedreiging voor onze democratische rechtsstaat is?

Antwoord 7 en 10

Het is mij niet bekend of PAW op 7 oktober ook bij andere demonstraties aanwezig is geweest. De burgemeester van Leiden heeft in de gemeenteraad laten weten dat de demonstratie is gefaciliteerd met toezicht vanuit de politie en dat de politie vanaf het begin van de demonstratie aanwezig was. De politie heeft laten weten niet te hebben waargenomen dat mensen gedwongen zijn verwijderd. Omdat de aanwezigheid van personen die binnen de groep enigszins de orde bewaren geen probleem is, was er geen aanleiding om deze personen weg te sturen.

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat de PAW geen bevoegdheden heeft? Kunt u voorts bevestigen dat de politie op geen enkele manier samenwerkt of heeft samengewerkt met PAW?

Antwoord 8

Ik kan bevestigen dat PAW geen bevoegdheden heeft en ook dat de politie niet samenwerkt met PAW. De overheid is primair verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Het staat iedereen vrij om gebruik te maken van het demonstratierecht. Wel is het belangrijk dat dit gebeurt binnen de grenzen van de wet en dat zulks nooit een belemmering mag

³ Zie <https://mrwn.nl/onjuiste-berichtgeving/>

vormen voor het handhaven van de openbare orde door de politie onder gezag van de burgemeester. Daarnaast benadruk ik dat de belemmering van derden door deelnemers aan een demonstratie, inclusief deelnemers die de taak op zich nemen om de orde te bewaren binnen de groep, een strafbaar feit kan opleveren. Als de rechten van demonstranten door derden worden belemmerd, is het aan de politie om daartegen op te treden.

Vraag 9

Waar kan een burger terecht met een klacht over het gedrag van PAW?

Antwoord 9

De lokale driehoek is verantwoordelijk voor de veiligheid rond demonstraties en acties waarbij de wet wordt overtreden.

Vraag 12

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat een organisatie als PAW wordt geweerd uit onze straten?

Antwoord 12

Zoals blijkt uit bovenstaande antwoorden, is het niet verboden om dergelijke groepen in te zetten tijdens demonstraties. Zoals ook benadrukt in het antwoord op vraag 8, neemt dat niet weg dat de belemmering van derden door deelnemers aan een demonstratie, inclusief deelnemers die de taak op zich nemen om de orde te bewaren binnen de groep, een strafbaar feit kan opleveren. Als de rechten van demonstranten door derden worden belemmerd, is het aan de politie om daartegen op te treden.

Meer in zijn algemeenheid kan ik uw Kamer meegeven dat de veiligheidsconsequenties voor de Joodse gemeenschap bij sit-ins op NS stations een van de onderwerpen is die de Taskforce Bestrijding Antisemitisme ter hand neemt, zoals aangekondigd in de Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024–2030.⁴

Vraag 13

Kunt u bevestigen dat er vanuit de rijksoverheid geen subsidies worden verstrekt aan PAW of aan PAW gelieerde organisaties?

Antwoord 13

Vanuit mijn departement zijn er geen subsidies verstrekt aan PAW dan wel aan Muslim Rights Watch Nederland. Ik heb alleen zicht op subsidies verstrekt vanuit mijn departement.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Diederik van Dijk en Stoffer (beiden SGP), ingezonden 11 oktober 2024 (vraagnummer 2024Z15691).

⁴ Kamerstuk 30 950, nr. 429.